

Eilif Rossebø Kringlebotn

Tempustilordning for S2-innlærere

Bacheloroppgave i SPRÅK2900

Veileder: Tor Anders Åfarli

Mai 2019

Eilif Rossebø Kringlebotn

Tempustilordning for S2-innlærere

Bacheloroppgave i SPRÅK2900
Veileder: Tor Anders Åfarli
Mai 2019

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for språk og litteratur

 NTNU
Norwegian University of
Science and Technology

Innholdsfortegnelse

1.0 INNLEDNING.....	2
1.1 DATA	2
2.0 TEORI.....	3
2.1 TEMPUS I NORSK	3
2.2 TEMPUS FOR INNLÆRERE MED NORSK SOM S2	4
2.3 HYPOTHESEN OM MINIMALE TRÆR	4
3.0 ANALYSE.....	5
3.1 TMA-MARKØRENE	5
3.2 KAN HAN SNAKKER NORSK?.....	6
3.3 STEMME HYPOTHESEN OM MINIMALE TRÆR?	7
3.4 OPSJONELL INFINITIV	8
3.5 MISSING SURFACE INFLECTION HYPOTHESIS (MSIH).....	9
4.0 KONKLUSJON	10
5.0 LITTERATURLISTE	12

1.0 Innledning

Andrespråksforskningen ble først på 1970-tallet en selvstendig disiplin. Her ble det rettet et større fokus på språkevne og språkutvikling hos andrespråksinnlærere. Forskningsfeltet er bredt, og det baserer seg på hvordan mennesker kan lære seg nye språk, både når det gjelder førstespråk (S1) og andrespråk (S2). S1 omtales som morsmål og S2 som målspråk. Det finnes et stadium mellom disse to som kalles mellomspråk. Dette er den tidlige fasen i målspråkstilegnelsen (Åfarli, 2015b, s. 60). Mange forskere på andrespråk antar at tilegning av S2 har en stegvis innlæring. Dette gjelder også for oppbygningen av strukturen. I de fleste sammenhenger vil en innlærer lære leksikalske projeksjoner først, og deretter utvikles de funksjonelle projeksjonene (Åfarli, 2015b, s. 89).

Det antas at S2-innlæreren har en sammensetning av morsmålet og målspråket i sitt mellomspråk. Dermed vil det være rimelig å tenke at morsmålet har en stor påvirkning på hvordan en innlærer lærer seg et nytt språk. Det er derfor interessant å finne ut hvor stor grad transfer (overføring) fra morsmålet har å si i innlæringsprosessen (Åfarli, 2015b, s. 61). I denne oppgaven kommer jeg til å ha fokus på problematikk knyttet til tempustilordning for S2-innlærere. Dette er med på å innlede forskningsspørsmålet: Hvorfor er det slik at andrespråksinnlærere sliter med å beherske norsk tempusbøying på verb? Spesielt med tanke på at de kan ha ganske avanserte strukturer, med blant annet V2.

1.1 Data

I denne oppgaven vil jeg ta for meg noen autentiske setninger som er produsert av andrespråksinnlærere. Der vil det bli lagt fokus på tempusbøyingen av verb(ene) i setningene. Her vil det bli lagt frem ulike hypoteser for hvorfor S2-innlærerne ikke behersker reglene for norsk tempustilordning. Eksemplene jeg kommer til å bruke er hentet fra kapitler skrevet av Tor A. Åfarli i boken *Norsk andrespråkssyntaks*. Følgende setninger vil bli analysert i oppgaven:

(1)

- a) Jeg bo i Åsane
- b) Jeg kjøre med bussen
- c) Jeg spørre

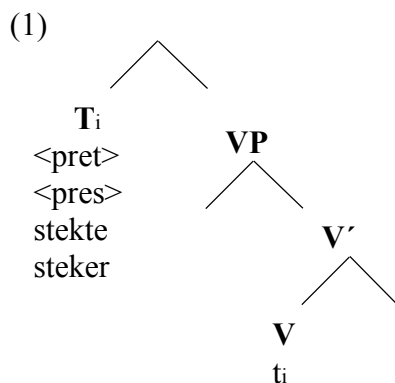
(Setningene er hentet fra Åfarli, 2015a, s. 124).

I tillegg vil jeg ta for meg setningen: *Kan han snakker norsk?*. Denne er hentet fra masteroppgaven til Stine Marie Næss (2006).

2.0 Teori

2.1 Tempus i norsk

Tempus er et morfologisk kriterium, som er med på å skille verb fra andre bøyelige ordklasser. I norsk har vi to tempustrekk. Disse to er presens og preteritum, og det er de som realiserer kategorien tempus på norsk. Det er med andre ord tidsmarkeringen for et finitt verb. I en verbsekvens er det kun det første verbet som får tildelt tempus (Åfarli & Sakshaug, 2006, s. 216). Dette første finitte verbet får tildelt et tempusaffiks når det skjer en verbflytting fra V til T. Verbet må alltid flytte til T for å få tempus i norske setninger. Det vil si at vi får en funksjonell projeksjon, hvor verbet flytter oppover i trestrukturen og får tildelt affikset. Når en slik flytting forekommer, etterlater verbet seg et spor i V. Verbet blir således kalt en antesedent for sporet (Åfarli & Eide, 2003, s. 61). En slik verbflytting, som er forklart her, er vist i (1):

I kjernen T finnes det to ulike abstrakte tempuselement, som vi kan se i figur (1). I dette eksempelet har verbstammen *stek-* gjennomført flyttingen sin, og på den måten tilordnet seg det abstrakte tempuselementet. Det som skjer i T-posisjonen, er at det gjennomføres en morfonologisk regel. Dette kan eksemplifiseres med at verbet får tilordnet tempusformen presens: *stek*+<pres> blir realisert som bøyingsformen *steker*. Det som skjer i dette tilfellet, kan forklares via en type separasjonshypotese (Åfarli, 2015a, s. 125).

2.2 Tempus for innlærere med norsk som S2

Hvordan regulerer andre morsmål tempustilordning i sine setninger? Jeg vil starte med å se på tempustilordning i engelsk. Som sagt flytter verbet i norsk i alle tilfeller til T for å få tempus. I engelsk derimot flytter hoved verbet aldri ut av VP. Istedenfor flytting, har de en tempustilordningsregel som innebærer styring. Dette fungerer slik at T styrer ned til V, og på den måten får V tilordnet tempus via det som blir kalt for styring. Det som skjer ved styring, er at det overføres en egenskap fra en kjerne til kjernens komplement. Denne regelen må anses som ganske spesiell, i og med at de fleste språk i verden har flytting fra V til T, når det skal tilordnes tempus (Åfarli, 2015a, s. 115). Et annet spesielt tilfelle som skiller engelske og norske tempusregler, omhandler hjelpe verbet *do* og modale hjelpeverb. I engelsk blir disse generert direkte i T, i motsetning til egne AUX-projeksjoner som vi finner i norsk. Dette vil medføre til to forskjellige syntaktiske strukturer, selv om den engelske og norske setningen kan se helt like ut (Åfarli, 2015a, s. 115).

Dersom en person med et annet S1 enn norsk skal lære seg norsk, er det å forvente at innlæringen påvirkes av personens morsmål. Dette er fordi vedkommende trolig allerede har en egen internalisert grammatikk, som vil føre til at det kan spores transfer fra S1 til produksjonen av N2 (norsk som andrespråk) (Åfarli, 2015b, s. 68). Da kan det tenkes at innlæringsprosessen kan utformes slik:

Stimuli fra norsk \longrightarrow engelsk internalisert grammatikk \longrightarrow N2

(Hentet fra Åfarli, 2015a, s. 68),

Personer med engelsk som S1, flytter altså ikke hoved verbet ut av VP. I engelsk er det vanlig at hjelpe verbet kan flyttes, og deretter få tempus, men dette må skje på en annen måte med hoved verbet (Åfarli, 2015a, s. 113).

2.3 Hypotesen om minimale trær

Det er typisk at en S2-innlærer, i den tidlige fasen av innlæringen av et målspråk, har mangler eller er ustabil når det gjelder tempusbøying. Her er en mulig teori at innlæreren ikke behersker T-projeksjonen i sin setningsstruktur (Åfarli, 2015b, s. 76). Det er mulig å trekke

inn hypotesen om minimale trær som grunnlag for mangel på tempusbøying ved S2-innlæring. Denne hypotesen baserer seg på en stegvis innlæring, hvor den rudimentære (ufullstendige) VP-delen av en setning blir utviklet først. Ved et senere tidspunkt vil TP- og CP-nivået bli utviklet (Åfarli, 2015b, s. 89). Grunnen til at dette har relevans, omhandler manglende flytting til tempuslassen på TP-nivået, hvor verbet får tildelt finitt tempus.

Minimale trær-analysen er en analyse utført av Vainikka og Young-Scholten på 1990-tallet. I sine studier argumenterte de for at det, generelt i den tidlige fasen for S2-innlæring, foregår transfer fra morsmålets VP. Videre hevdet de at det bare er på VP-nivå at det foregår en slik transfer, og ikke videre i TP-nivå og CP-nivå. På dette stadiet vil det bare være de leksikalske projeksjonene som er overført fra S1. I følge dem, er det i et samspill mellom UG og input fra målspråket at de funksjonelle egenskapene og projeksjonene blir lært ordentlig. På de senere stadier av innlæringen, mener de dette skjer uten transfer fra morsmålet. Ved S2-innlæring er dette en streng partiell (delvis) transfer fra morsmålet (Åfarli, 2015a, s. 104).

3.0 Analyse

Videre i oppgaven skal det argumenteres for hvorfor det kan være vanskelig for en S2-innlærer å lære de norske reglene for tempustilordning.

3.1 TMA-markørene

Kristin Melum Eide trekker (2015) frem TMA-markørene tempus, modus og aspekt som viktige funksjonelle elementer i tilegnelsen av et S2. Dette er fordi ulike språk baserer seg på forskjellige TMA-kategorier. I denne oppgaven ligger fokuset på kategorien tempus, men de andre markørene har også relevans for å vise til en del av problematikken rundt tempustilordning. Norsk er et eksempel på et tempusprominent språk, mens vietnamesisk kan ses som et aspektprominent språk. Har man et S1 som kategoriserer verden ut ifra aspektuelle forhold, kan det være vanskelig å tilegne et S2 som grammatikaliserer informasjon om temporalitet. Det kan tenkes at disse kategoriene har en viss betydning i innlæringen fra et S1 til et S2. Tilegnelsen av både betydning, form, realisering og bruk av de ulike verbale kategoriene som finnes i S2 kan på bakgrunn av dette være påvirket av S1 (Eide, 2015, s. 137). Dette kan være relevant informasjon i og med at språkene kategoriserer verden på ulike måter, noe som kan ha betydning for hvordan språkbrukerne realiserer tempus i N2.

3.2 Kan han snakke norsk?

I sin masteroppgave fra 2006, viser Stine Marie Næss til setninger som er produsert av N2-innlærere med engelsk som morsmål eller målspråk. En av disse er setningen (1) *Kan han snakke norsk?*. Selve problemet i denne setningen har med tempus å gjøre. Når setningen har et hjelpeverb, skal ikke hovedverbet få tempus, slik som det har fått i dette tilfellet. I sitt arbeid fant Næss ut at det kun var de som hadde engelsk som S1 eller S2 som gjorde denne feilen på norsk, mens de som ikke hadde kjennskap til engelsk ikke gjorde det. Her er det naturlig å tenke at det må finnes en variasjon mellom norsk og engelsk tempustilordning (Åfarli, 2015a, s. 115).

En mulig forklaring på feilen i setning (1), kan ligge i regelen om styring av tempus som vi kan finne i det engelske systemet. Dette kan trolig være en typisk feil i konstruksjonen av språkbrukerens norske mellomspråksgrammatikk. Hvis innlæreren bruker det engelske systemet, må et hjelpeverb plasseres rett i T-posisjonen. Grunnen til det er at det engelske systemet ikke har en AUX-projeksjon. Når det er styring, kan ikke en slik projeksjon plasseres mellom TP og VP. Det er fordi det bare ville blokkert muligheten for styring. Den norske setningen tyder på bruk av engelsk struktur. Et begrep som brukes om et slikt tilfelle er releksifisering. I dette tilfellet vil det si at vi har en engelsk struktur med norske ord (Åfarli, 2015a, s. 117). Selv om det kanskje er brukt feil struktur i denne setningen, er det uansett ikke riktig å bruke et finitt hovedverb når det eksisterer et hjelpeverb i setningen. Dette gjelder både på norsk og engelsk. Åfarli viser til at dette kan være grunnet en ustabil grammatikk for innlærerens del. Det ser ut til at styringsmekanismen er brukt feil i denne sammenhengen. På grunn av den ustabile mellomspråksgrammatikken er ikke tempustilordning via verbflytting internalisert (Åfarli, 2015a, s. 118).

Eksempelet er med på å vise at hypotesen om minimale trær er noe streng. I følge minimale trær finnes det bare transfer i VP-stadiet. Her finner vi ikke bare transfer i VP, men også tegn på transfer av funksjonelle projeksjoner og mekanismer i innlæringsprosessen fra S1 til S2. Eksempelet jeg har tatt for meg her viser også en problematikk ved transfer av tempustilordning. Ved å ta i bruk egen tilordningsmetode, blir det vanskelig for innlæreren å beherske den norske modellen for tilordning av tempus på det finitte (hoved)verbet.

En viktig forskjell mellom norsk og engelsk, kan vises ved denne parameteren for leddstillingsvariasjon mellom de to språkene (NB! Sier bare noe om hovedverb, ikke noe som hjelpeverb):

Norsk: Hovedverb flytter ut av VP (til T og evt. Videre til C)

Engelsk: Hovedverb kan *ikke* flytte ut av VP (verken til T eller evt. Videre til C).

(Hentet fra Åfarli, 2015a, s. 113).

Eksempelet viser til en viktig parametrisk forskjell mellom norsk og engelsk. Det omhandler i dette tilfellet flytting av verb til V2-posisjonen. Parameteren kan på denne måten fungere som en forklaring på hvorfor det kan være vanskelig for en N2-innlærer, med engelsk som morsmål, og tilegne seg de norske reglene for flytting og tempustilordning.

3.3 Stemmer hypotesen om minimale trær?

Et problem ved denne hypotesen, er at det ikke kan forekomme transfer på verbflytting. Grunnen til at den kan virke noe streng, er at det finnes evidens for enkelte funksjonelle egenskaper som er overført fra morsmålet til målspråket. Det er TP og CP som er en setnings funksjonelle domene (Åfarli, 2015a, s. 105). Det er flere undersøkelser som viser at det ikke bare er i VP hvor det finnes eksempler på transfer. Undersøkingene til Næss, som vist ovenfor, viser også at det forekommer transfer i det funksjonelle domenet, altså med tanke på hvordan en innlærer av N2 tar i bruk tempustilordningsmekanismen fra engelsk. En undersøkelse utført av White fra 1990, viser til et lignende tilfelle av hvordan en fransk S1-brukers franske verbflyttingsregler overføres til en engelsk S2-konstruksjon. Disse undersøkelsene viser at det har forekommet transfer med verbflytting utenfor VP. White viser til et godt eksempel på transfer fra de funksjonelle domenene i S1 til S2 (Åfarli, 2015a, s. 123).

Det kan altså være evidens for at hypotesen om minimale trær ikke er feilfri. Det synes å være slik at S2-innlæringen påvirkes av mer enn bare transfer på VP-nivået. Dette kan være en viktig faktor når man skal forklare hvorfor det gjøres feil i tempustilordningen i N2. Et poeng som kan stemme ved hypotesen om minimale trær, er den stegvise utviklingen av setningsstrukturen. Det samme gjelder transfer til VP. Dette finnes det evidens for, men det

viser seg til syvende og sist at hypotesen om minimale trær er for innskrenket, med tanke på de funksjonelle domenene til setningsstrukturen (Åfarli & Sakshaug, 2006, s 266).

3.4 Opsjonell infinitiv

Opsjonell infinitiv er et aspekt som er verdt å ta med i vurderingen av grammatisk modning, og om dette foregår likt eller ulikt i S1 og S2. Kan dette være en grunn til at tempus i norsk er problematisk for en N2-innlærer? I S1-innlæring er opsjonell infinitiv et sentralt fenomen, og det gjelder barn i den tidlige fasen av S1-innlæringen. Fenomenet baserer seg på at det kan være stor variasjon om et verb bøyes med tempus eller infinitivsformen. Av og til bruker barnet rett tempusform, men i de tilfellene hvor verbet egentlig skulle vært tempusbøyd, kan det også forekomme verb i infinitivsformen (Åfarli, 2015a, s. 126). Dette er et typisk trekk ved tidlige fasen i S1-innlæring, og det kan være et signal på at tempusprojeksjonen gradvis er i utvikling. Ved S2-innlæring, derimot, antar mange språkforskere at strukturen er mer utviklet (men det er også uenighet her). Data viser tegn på verbflytting, selv om verbet ikke har fått tempus. Det vil med andre ord være tegn på en mer utviklet struktur, som ikke avhenger av tempusbøyingen (Åfarli, 2015a, s. 127).

Hypotesen om minimale trær regner derimot med at det er opsjonell infinitiv i både S1 og S2. Det er på grunn av likheten denne hypotesen har med modningsprosessen, hvor startfasen til innlæreren kun består av VP. Vainikka og Young-Scholten argumenterer for en konkurrering mellom VP- og TP-stadiet, og dette fører til en variasjon i bruk av ubøyde og bøyde verbformer (Os, 2018, s. 40). Dataene til Os viser at hypotesen om minimale trær kanskje ikke er korrekt hvis innlæringsprosessene i S1 og S2 skjer på en lik måte, som hypotesen om minimale trær antar. Funnene hennes stemmer ikke overens med tanken om et redusert tre. Ut fra mine egne funn i denne oppgaven, er hypotesen om minimale trær for streng. Den kan forklare forekomsten av opsjonell infinitiv, men både dataene mine og dataene til Os, viser at det må finnes en annen forklaring på problemet med tempustilordning for S2-innlærere.

I henhold til resultatene til Marianne Hage Os, er det tvilsomt at opsjonell infinitiv er uttrykk for samme underliggende struktur i S1 og S2. En motsetning til hypotesen om minimale trær, er hypotesen om full transfer og full aksess. Hvis det har seg slik at teorien om FTFA stemmer, vil det være vanskelig å begrunne hvorfor bruk av infinitiv kan være til stede (Os, 2018, s. 46). Dersom S1 overfører de funksjonelle egenskaper til S2, ville man forvente at

tempusfeilene ikke skulle forekomme. I teorien ville ikke opsjonell infinitiv kunne eksistere i det hele tatt (Os, 2018, s. 42). Da er det kanskje en annen forklaring som ligger bak mangelen på tempus. Dette skal jeg komme videre inn på i neste del. Her vil det bli diskutert om problemet med tempustilordning muligens baserer seg på at morfologien ikke blir realisert på overflaten, og at det derfor er ustabilitet når det gjelder morfologi og syntaks. Denne delen handler om manglende bøyning på overflaten.

3.5 Missing Surface Inflection Hypothesis (MSIH)

Dersom hypotesen om minimale trær stemmer, vil ikke FTFA-hypotesen (Full Transfer og Full Aksess) være gyldig. Denne hypotesen krever en større struktur som starttilstand enn bare transfer fra S1 til VP ved S2-innlæring. Hypotesen om FTFA indikerer at innlæreren må starte med både CP, TP og VP, og på denne måten utgjør morsmålet S2-innlærerens starttilstand. De har i tillegg full tilgang på universal grammatikken i innlæringsprosessen (Åfarli, 2015a, s. 124). Argumentasjonen om hvilken hypotese som er rett, bringer oss tilbake til separasjonshypotesen omkring tempus. Denne hypotesen fører til en mulighet for å besitte tempus, selv om det ikke blir brukt riktig form. Her er det den morfologiske bøyingsformen som blir hinderet for S2-innlæreren. Både internalisert tempus og den syntaktiske T-projeksjonen er likevel en mulighet. Åfarli viser til evidens for dette fra barnespråket. Selv om de bruker feil bøyingsform, kan vi ikke si at de mangler tempus (Åfarli, 2015a, s. 125).

Den internaliserte kunnskapen vi mennesker besitter, kan i mange tilfeller være mer utviklet enn det vi klarer å uttrykke. Dette blir som regel mer tydelig i barnespråk, men det kan også gjelde for tilfeller hvor det tilsynelatende ser ut som det mangler tempustilordning i setninger hos S2-innlærere. Her er noen setninger produsert av en N2-innlærer:

(1)

- d) Jeg bo i Åsane
- e) Jeg kjøre med bussen
- f) Jeg spørre

(Setningene er hentet fra Åfarli, 2015a, s. 124).

Dette er setninger produsert av en person med vietnamesisk som S1. I alle tre tilfellene er det brukt feil tid på verbene. Det er brukt infinitiv, men det skulle vært enten presens eller

preteritum for å oppfylle tempuskravet i norsk. En mulig innvirkning på dette, er at vietnamesisk ikke har en synlig tempusbøying på verbene sine, og at de derfor overfører reglene fra morsmålet. Siden det finnes språkbrukere med synlig tempusbøying som gjør samme feil, kan ikke dette være hovedgrunnen til at denne feilen gjøres. Dersom man anser både TP og CP som universelle funksjonelle kategorier, fører dette til at språk med synlig og usynlig tempusbøying har underliggende tempus i T-projeksjonen. På bakgrunn av dette, kan man regne med at innlæreren har full transfer og aksess. I tillegg har innlæreren CP, TP og VP i sin struktur, men feilen ligger i de morfo-fonologiske reglene. I og med at disse reglene ikke sitter, er det grunn til å anta at norske verbs ulike tempusformer ikke blir realisert. Det er også viktig å huske at de norske reglene for verb kan være kompliserte. For en S2-innlærer krever det mye for å internalisere alle reglene for bøyingsformer. Det er tross alt veldig mange verb (Åfarli, 2015a, s. 125-126). I følge FTFA, kan dermed den syntaktiske representasjonen stemme, til tross for feilene som gjøres i henhold til tempus. Dette uttrykkes også i kapittelet til Jin, Eide og Busterud i *Norsk andrespråkssyntaks*:

”MSIH fastholder at andrespråksinnlærere kan ha problemer med grensesnittet som oversetter mellom syntaktiske representasjoner og morfo-fonologi, den modulen som har ansvar for å uttrykke bøyingsendelser. Derfor kan den syntaktiske representasjonen godt være korrekt, selv om den ikke kommer til uttrykk.” (Jin, Eide & Busterud, 2015, s. 272).

På bakgrunn av disse opplysningene, er det derfor mulig å anta at separasjonshypotesen er en av hovedgrunnene til manglende bøyning på overflaten. Selv om et verb i en setning ikke er tildelt tempus, betyr det derfor ikke at de øvrige funksjonelle kategoriene ikke er en del av S2-innlærerens ”nye” setningsstruktur. Det kan derfor konkluderes med at S2-innlærere kan inneha komplekse strukturer i S2-innlæringen, selv om det kan finnes feil i bøyingsmorfologien. Et element man kan ta med i beregningen, er at det er vesentlig vanskeligere å lære seg S2 etter den kritiske perioden. Dette er primært etter puberteten, og det er i denne perioden man er best egnet til å lære språk. Det er særlig bøyingsmorfologi som er vanskelig i det tidlige stadiet i innlæringen av S2 (Åfarli, 2015b, s. 68).

4.0 Konklusjon

I denne oppgaven har jeg tatt for meg forskjellige hypoteser knyttet til problematikk med tempustilordning for N2-innlærere. Hensikten med oppgaven har vært å kartlegge hvilke

elementer ved norske tempusregler som er vanskelige for nye innlærere av språket. Først ble de norske tempusreglene med verbflytting forklart, og deretter ble fokuset rettet mot styringsmekanismen vi finner i engelsk. I analysen av den autentiske setningen, *Kan han snakke norsk?*, kom det frem at det kan spores transfer fra engelsk setningsstruktur. Resultatet fra analysen av setningene, generelt, tyder på at innlærerne har full tilgang på en CP-TP-VP-struktur. Dette kunne tyde på at hypotesen om FTFA kunne stemme. Videre ble dette kontrollert ved å teste denne hypotesen opp mot minimale trær, opsjonell infinitiv og MSIH. Det viste seg at mye kan tyde på at innlærerne er ”utsatt for” manglende bøyning på overflaten. Dette er i tillegg med på å forsterke teorien om FTFA. Disse funnene tyder på at problemet med tempus ikke nødvendigvis ligger i den syntaktiske representasjonen, men heller på et morfologisk plan. Det viser seg at mangel på tempustilordning på verb, er et problem som ofte inntreffer for S2-innlæring. Likevel trenger det ikke bety at det er noe galt med innlærerens syntaks. Man skal heller ikke glemme at det kan ta lang tid å tilegne seg alle de forskjellige norske verbkategoriene.

5.0 Litteraturliste

Eide, Kristin M. (2015). "Tilegnelse av verbale kategorier" (kapittel 4), i Kristin M. Eide (red). *Norsk andrespråkssyntaks*. Oslo: Novus.

Eide, Kristin M & Busterud, Guro. (2015). "Kompetanse og performanse: kunnskap og produksjon" (kapittel 1), i Kristin, M. Eide (red). *Norsk andrespråkssyntaks*. Oslo: Novus.

Jin, Fufen. Eide, Kristin M. & Busterud, Guro. (2015). "Nyere andrespråksteorier" (kapittel 6), i Kristin M. Eide (red). *Norsk andrespråkssyntaks*. Oslo: Novus.

Næss, Stine M. (2006). *Kan han snakke norsk? – en generativ analyse av ja/nei-spørsmål i norsk som andrespråk* (Masteravhandling). NTNU, Trondheim.

Os, Marianne H. (2018). *En syntaktisk studie av opsjonell infinitiv i andrespråksinnlæring av norsk* (Masteravhandling, NTNU). Hentet fra <https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/handle/11250/2563811>

Vainikka, A. & M. Young Scholten (1994). "Direct Access to X'-Theory. Evidence from Korean and Turkish Adults Learning German". I Hoekstra & Schwartz (1994: 265-316).

Vainikka, A. & M. Young Scholten (1996a). "Gradual development of L2 phrase structure", *Second Language Research*, 12: 7-39.

Vainikka, A. & M. Young Scholten (1996b). "The early stages in adult L2 syntax: additional evidence from Roman speakers", *Second Language Research*, 12: 140-176.

Vainikka, A. & M. Young Scholten (1998). "The Initial State in the L2 Acquisition of Phrase Structure". I Flynn et al. (1998: 17-34).

White, L. (1990). "The Verb-Movement Parameter in Second Language Acquisition", *Language Acquisition*, 1: 337-360.

Åfarli, Tor. (2015a). ‘’ UG-basert andrespråksteori og leddstillingsvariasjon’’ (kapittel 3), i Kristin M. Eide (red). *Norsk andrespråkssyntaks*. Oslo: Novus.

Åfarli, Tor. (2015b). ‘’ UG-basert andrespråksteori og syntaktisk struktur’’ (kapittel 2), i Kristin M. Eide (red). *Norsk andrespråkssyntaks*. Oslo: Novus.

